

Brochure: Iedereen kan leren lezen – Inspectie Onderwijs Nederland

Inspectierapport 2006-27, september 2006 – te downloaden:
www.onderwijsinspectie.nl

Bespreker: Els Van Doorslaer

Datum: februari 2007

1. In een notendop...

Wat?

Deze brochure bevat tips van deskundigen en wetenschappers voor de onderwijspraktijk om de kwaliteit van het technisch lezen te verbeteren.

Het gaat daarbij om twee invalshoeken:

- Aan welke voorwaarde moet goed onderwijs in technisch lezen voldoen?
- Hoe kunnen scholen zwakke lezers effectief helpen?

Per groep (klas)¹ worden een aantal concrete aandachtspunten en suggesties op een rijtje gezet.

Voor wie?

De aandachtspunten helpen scholen en zorgteams om het eigen leesbeleid te evalueren en te verbeteren. Leerkrachten en zorgbegeleiders vinden per leeftijdsgroep aanbevelingen om het leesonderwijs en de aanpak van zwakke lezers te verbeteren. Voor CLB- medewerkers en pedagogisch begeleiders is de wetenschappelijke onderbouwde informatie over het effectief aanpakken van leesproblemen erg nuttig. In Nederland waren de bevindingen van de Onderwijsinspectie aanleiding voor de minister van Onderwijs om extra in te zetten op de verbetering van technisch lezen. De brochure is dus zeker ook interessant voor de Vlaamse Overheid, beleidsmensen en leden van de inspectie.

2. Zeker lezen?

De brochure is er gekomen naar aanleiding van de zorgen over het niveau van het technisch leesonderwijs in Nederland². Ze richt zich dan ook naar de Nederlandse onderwijspraktijk. Toch zijn de aandachtspunten zeker ook relevant voor het Vlaamse leesonderwijs. De brochure is erg overzichtelijk en leest vlot. Ze biedt voldoende stof voor scholen, leerkrachten en begeleiders om na te denken over de eigen aanpak en de kwaliteit van het leesonderwijs te verbeteren.

¹ Noot van de bespreker: Ook voor de groepen 1 en 2 (kleuterschool).

² Zie ook: Conclusies van het onderzoek van de Nederlandse Onderwijsinspectie naar de kwaliteit van het leesonderwijs – schooljaar 2004-2005: <http://www.letop.be/nieuws/ArtikelFrame.asp?ArtID=18906>
Bespreking Nederlands inspectierapport 'Iedereen kan leren lezen'
Els Van Doorslaer - Die-s-lekti-kus vzw – www.letop.be

3. Te onthouden

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

1. In de kleuterschool systematisch aandacht besteden aan vaardigheden (geletterdheid, mondelinge taalvaardigheid en woordenschat) die belangrijk zijn om succesvol te leren lezen.
2. Gericht aandacht geven aan klanken en letters in de kleuterschool.
3. Signaleren en ondersteunen van risicokleuters.
4. De methode aanvankelijk lezen in groep 3 (1^e leerjaar) helemaal afwerken.
5. Zwakke lezers zo vroeg mogelijk signaleren en meteen hulp geven.
6. Voor zwakke lezers meer instructie- en oefentijd (verlengde instructie en herhaald oefening) bieden (minimaal 1 uur per week, bij voorkeur dagelijks 15 minuten).
7. Na groep 3 (1^e leerjaar) ook nog onderwijs in technisch lezen geven in combinatie met leesbegrip en leesplezier.
8. Concrete streefdoelen/streefniveaus per leerjaar (eind 1^e leerjaar minimaal: AVI 2, eind 2^e leerjaar: minimaal AVI 5, en eind 3^e leerjaar/begin 4^e leerjaar: AVI 8/9³).
9. De leesontwikkeling op schoolniveau volgen.
10. Investeren in de professionalisering van leerkrachten op het gebied van leesdidactiek. De manier waarop de leerkracht leesonderwijs geeft speelt een cruciale rol bij de leesontwikkeling van een leerling.

4. Meer informatie

De brochure is te downloaden op de website van de Nederlandse onderwijsinspectie:

<http://www.onderwijsinspectie.nl/publicaties/Iedereenkanlerenlezen>.

Op de site van de Nederlandse onderwijsinspectie staan ook voorbeelden van scholen die goed met leesonderwijs bezig zijn: http://www.schoolvoorbeelden.nl/portretten.php?id_thema=8.

³ Vertaald naar de Vlaamse situatie. Eind groep 3 minimaal: AVI 2, eind groep 4: minimaal AVI 5, en eind groep 5/begin groep 6: AVI 8/9)